

EIJA LAINE

WSOY

KEISARIN VIHREÄ

EIJA LAINE

KEISARIN- VIHREÄ

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

1. painos

© Eija Laine ja WSOY 2025
Werner Söderström Osakeyhtiö
Lönnotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
ISBN 978-951-0-50664-6
Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@wsoy.fi

Hämärät muistot painuvat meren syvyyteen
ja jähmettyvät oudoiksi patsaiksi. – Vihreä
on sauvasi meren levistä. Joka vaeltaa merille
palaa kangistuneena takaisin.

EEVA-LIISA MANNER: *KUOLLEET VEDET*, TAMMI 1977

PROLOGI

Myrkkykatko tunnetaan myös noitayrttinä. Kasvia kasvatettiin muinoin talojen vierustoilla, sillä sen uskottiin suojelevan asukkaita tappavilta kirouksilta ja sairauksilta. Kasvin sisältämä myrkky aiheuttaa pahimmillaan halvausoireita, jotka lamaannuttavat lopulta hengityslihasten toiminnan ja johtavat sydämen pysähtymiseen. Uhrin tajunta säilyy tukehtumiseen asti. Vastamyrkkyä ei tunneta.

Päivä enteili ukkosta. Muovikantinen kasvikirjakin tuntui Kaarinin käsissä niljakkaalta. Kasvin kaljut ruostetäpläiset varret ja sahamaiset lehtiliuskat täsmäsivät muistikuvaan. Hän oli paikantanut myrkkykatkon erittämän virtsaisen aromin. Katkot olivat kasvaneet ojan taitteesta, koiranputkien varjosta, kelmeine kukintoineen.

Oliko hän erehtynyt kasvista? Myrkkykatkon sateenkaari-mainen kukinto muistuttaa koiranputkea, ja sen lähes pyöreät hedelmät tummuvat kypsyessään ja ovat kyhmyharjaisia.

Kaarin laski kasvion käsistään ja raapi ihoaan. Ihottuma oli levinnyt vatsaan ja reisien taiteisiin. Hän sulki silmänsä ja kynsi, kunnes nautinto vaihtui tuskaksi. Kaarin ei enää muistanut, milloin oireet – ihottuma, vatsavaivat ja muu selittämätön – olivat alkaneet. Hän raapi ihoaan, valvoi öitä, selasi kasvikirjoja ja palasi yhä uudelleen *Conium maculatum*iin.

Kaarin vilkaisi Tommin hellan ylle ripustamaa yrttien kuivaustankoa ja naurahti.

Häntä hytisytti kuin kuumeessa. Mitä hänelle oli tapahtumassa? Kaarin hamusi puhelinta ja tönäisi samalla teekupin kumolleen. Vihreä neste maalasi pellavaan keväisen heinän. Hän tuijotti kuviota ja kuvitteli loput. Kaarin huojui kohti makuuhuonetta, seinät pehmenivät hänen käsiensä alla ja etääntyivät. Valo sammui ja syttyi itsestään.

Lasihelmiverhon triangeli värähti. Hänen palleassaan nytkähti, ja samassa hän makasi jo sängyllä.

– Ei ole mitään hätää, hän tyynttyi itseään, tarttui yöpöydällä odottavaan lasiin ja kulautti nesteen aavikonkuivaan suuhunsa. Vesi valui kaulalle. Tuuli kolautti ikkunankarmia, työntyi huoneeseen ja pyyhki lattialla seisovan olutpullorivistön lasisia huulia.

Kaarin keskitti katseensa tapettiin. Hän kuljetti sormeja siveltimenä vuoden vihreällä taustalla, tunnusteli kuvioiden kohoumia ja rajaviivoja. Hän hengitti sisään ja ulos.

Kaarin oli kaapinut esille pinkopahvin taakse jätetyn historian. Mennyt aika oli hänen edessään ja säihkyi huumaavaa vihreää. Hiekka pölyysi ja viilsi silmiin säröjä. Puhelin oli pöydällä. Kaarin nosti kätensä ja pudotti sen puhelimelle.

Hätänumero.

Hän kuunteli. Ääni junnasi paikallaan kuin juopuneen puhe.

– Hätäkeskus, kuinka voin auttaa?

Kaarin availi suutaan ja henkäili ulos kuumaa ja kylmää. Hän astui mustaan tunneliin ja tuli aavalle.

Jostain kuului koiran vinkaisu.

1.

Miehen puheessa oli säröillyt löyhästi resonoiva ärrä. Ilman sitä Kaisla olisi lopettanut puhelun lyhyeen. Hän oli olettanut soittajan tyrkyttävän sähkösopimusta tai alueelle kohonnutta 5G-verkkoa.

Mies täsmensi nopeasti olevansa lääkäri ja heitteli faktat keskelle arkea: yksin asuvan naisen ennakoimaton kuolema, oikeuslääketieteellinen ruumiinavaus.

Kaisla nauroi epäuskoisesti.

– Tuntemani täti elää ja hengittää. Hän nauttii eläkepäivistä syrjäkylällä.

Hiljaisuuden jälkeen mies huokaisi, kertasi vielä tosiasiat ennen kuin lopetti puhelun.

Matka kestäisi vielä kaksi tuntia. Kaisla katselee ohikiitäviä maisemia, joiden tuttuus karisee kilometrien edetessä. Kehä III:n turva-alue jää taakse ja matka jatkuu Lahdenväylää pitkin. Puollessavälissä hänelle tulisi psyykkinen pissahätä ja loppumatka olisi sinnittelyä kasvavan klaustrofobian tunteen ja pissahädän välimaastossa.

Bussin ilma on seissyttä. Kirpeä hien haju sotkeutuu edestäpäin kantavaan kahviin. Kaisla kääntelee turhaan ilmastointiläppiä. Hän on aikeissa nousta ja pyytää kuljettajaa lisäämään puhallusta, mutta luopuu ajatuksesta. Kuljettaja voisi säätää matkustamoon hyisen viiman ja huvittaa sen jälkeen itseään tarkkailemalla taustapeilistä penkeissään palelevia asiakkaitaan.

Trenssitakkinen nainen käytävän toisella puolella asettelee kuulokkeet korvilleen ja aloittaa äänekkään työpalaverin. Hien haju lehahtaa Kaislan nenään. Hän puristaa käsivartensa varta-loaan vasten oivaltaessaan, että haju lähtee hänestä, ja ryhtyy kaviamaan reppuaan, kunnes sormet löytävät deodoranttipuikon. Mieto kookoksen tuoksu taittaa alleen hien pistävän aromin. Kaisla koettaa sujauttaa puikon takaisin reppuunsa, mutta se lipeää hänen sormistaan ja lähtee vierimään pitkin bussin käytävää.

Hän seuraa katseellaan purkin kierimistä, kunnes edessä istuvan naisen pitkät sormet nappaavat sen puristukseen.

Kaisla painaa huulensa yhteen, nousee ja lähtee etenemään kohti bussin etuosaa.

– Kiitos, hän sanoo.

Naisen silmissä tuntuu häivähtävän joko itkun tai kuumeen jättämä kiilto.

Kaisla palaa paikalleen ja siirtää ajatuksensa Kaarinin taloon. Sen aukealla kasvaa vanha kotipihlaja, jonka oksat harovat kaikkiin ilmansuuntiin. Keltainen hirsimökki on vuosien kuluttama, mutta Kaarinin mukaan terve. Pihan kumpuja ja vanhaa kasvilisuutta myötäilevä polku päättyy pajunversojen reunustaman peltoaukean juurelle, pihasaunan ja talon sävyisen puuvaraston eteen. Tontin toista kylkeä rajaa jyrkkä kallio, joka imee iltauringon säteet itseensä ja langettaa pihan ylle aikaisen varjon.

Paikasta tulisi hänen kotinsa.

Ajatus tuntuu epätodelliselta. Kolmivuorotyön ja nukkumisen hornankattila oli ollut erinomainen turvapaikka, kunnes Kaarinin äkillinen kuolema oli särkenyt sen.

Ihmisiä jää kyydistä ja tilalle nousee uusia. Kaisla tajuaa valin-neensa pikavuoron sijaan kylien läpi matelevan vakiovuoron. Työhaastattelu on sovittu samalle päivälle, sitä ennen hän kävisi Kaarinin mökissä. Kiireen ajatteleva saa sormet hakeutumaan kämmensyrjälle, ja sormenpäät lähtevät naputtamaan

rytmikkäästi akupisteitä. Hän tanssittaa sormia kulmaluiden leveällä kaarella, siirtyy poskiluille. Aivoihin noussut hätätilla asettuu.

Kirkonkylien jälkeen maisema toistaa metsänvihreää ja sänkistä peltoaukeaa. Metsäkaistaleet erottavat pienet kylät toisistaan. Linja-auto jarruttaa voimakkaasti. Kaisla kohottautuu, mutta viime päivien jättämä univaje painaa hänet takaisin istuimeen ja jonkinlaiseen tiedottomuuden tilaan.

Kaisla on vedessä. Hän ui vastavirtaan ja vastustaa halua hengittää sakeaa vettä. Rannan heinät taipuvat sekoittaen samalta ja saniaista hiusten loimilangoiksi. Puunkarahka työntyy uteliaasti paidan sisään. Oksan ote tiukkenee.

Virta silottaa ikuista uomaansa, ja joki kuljettaa selässään kuolleita lehtiä ja vesiperhosia. Oksan asento muuttuu. Kaislan vartalo mukautuu virran kulkuun. Hän katselee veden kattoa ja varjojen loputonta laiduntamista.

Jostain ilmestyy käsi.

Sormet sätkivät parvessa kuin etikan valkaisemat pienet kalat. Käsi pilkkii häntä ylöspäin. Kaislan huulessa on kalastajan hely. Hän on syötäväksi luokiteltu jokikala. Vaalea vatsa, kylkisuomut taottu hopeasta. Siima viuhuu ja kiristyy. Oksa ei luovu hänestä. Kaisla heiluu välitilassa eikä osaa päättää. Hänen hiuksensa vatkaavat virran lingossa. Veden tasolle tihkuu hahtuvia ja aaltojen kirnuamaa vaahtoa. Vesi liekuttaa hänen päättään pinnalla. Ranta näkyy, ei näy, näkyy, ei näy. Käsi kannattelee, mutta veden kutka viipyilee hänen korvissaan ja sieraimissaan. Ranta tömisee saapasteriä ja taskulamppujen pyöreitä keiloja

Ainakin yksi on noussut pintaan. Kaisla oksentaa kiitoksen kalpealle kädelle.

Linja-auton ranka notkahtaa tien töyssystä. Kaisla tarraa istuimen reunoihin. Hän avaa silmänsä, ne ovat väsymyksestä kohmeiset. Ihmiset istuvat penkeissään katse eteenpäin kauliutuvassa tiessä. Kukaan ei ole hänestä kiinnostunut. Hän ei ole

huutanut ääneen. Painajaisunet ovat kuin vanunutta lankaa, jonka sävyt ovat liuenneet toisiinsa. Psykologi, jonka hoikkuutta Kaisla kadehtii, oli arvellut unien johtuvan lapsuuden käsittelemättömistä asioista, joista Kaisla ei halua päästää irti.

Kaisla ei ollut ostanut arviota. Hänelle unet ovat portti maailmaan, jossa hänen äitinsä kiertää järven ääretöntä pohjaa. – Kuolema tarjoaa myös mahdollisuuksia, psykologi oli muistuttanut ja kolistanut kengänkorkoja istunnon päättymisen merkiksi. Kaarin oli ottanut äidin paikan ja vielä isän mustat nokialaisetkin. Taitellut saappaanvarret ja kävelyttänyt tahdotonta Kaislaa ylös ja alas kaupungin metsiä ja teitä. Kaarin ei ollut selittänyt mennyttä ehjäksi. Ei tieltä veteen luisuneen auton hetkiä, ei aikaa ennen sitä. Rikkinäinen on rikkinäinen, vaikka kuinka harsisi, Kaarin oli vastannut hänen kysymyksiinsä, ja Kaislaan noussut viha jäi polkemaan paikoilleen.

Nyt Kaarinkin on lähtenyt, ja Kaislan osaksi on jäänyt päättyneiden elämien jälkinäytös. – Kaarin on kuollut, Kaarin on kuollut, Kaarin on kuollut, hänen sekava päänsä jauhaa. Siitä huolimatta hänen pitää jatkaa hengittämistä. Ainoa oikea vaihtoehto oli ollut jättää Helsinki, hän oli siitä nyt varma.

Kaisla oikoo puutuneita jalkojaan. Hän hymisee kurkkuun rauhoittavaa kohinaa johdattaakseen tuntemuksensa muualle.

Bussi hidastaa työmaan kohdalla, mutta tienvarren etäisesti tutut maamerkit eivät jaksa nyt kiinnostaa. Kaisla vilkaisee vaittomaisesti puhelimensa näyttöä. Ei saapuneita viestejä. Ehkä hänet on jätetty rauhaan.

Hän havahtuu, kun tuntee bussin heilahduksen kohdassa, jossa kylään vievä kaista erkanee valtatiestä. Se johtaa huoltamolle ja kylään, kun päätie jatkaa pohjoiseen. Juuri kukaan ei käänny kylälle edes parhaana loma-aikana.

Viimeisellä pysäkillä autosta poistuvat Kaislan lisäksi huiviin ja karheaan mekkoon pukeutunut vanhus sekä itkettyneen oloinen nainen. Pysäkillä nainen väläyttää silmiään tunnistamisen

merkiksi ja on niin ystävällisen oloinen, että Kaisla on juuri aikeissa sanoa hänelle kuin vitsinä, että on tullut kylään jäädäkseen, mutta samassa puhelin naisen kädessä soi, ja hän lähtee kävelemään pois päin.

Kaisla kääntää katseensa taivasta kohti ja ajattelee: ehkä nainen oli ollut Kaarinin lähettämä enkeli.

Bussin loittonevat takavalot venyttävät entisen ja uuden elämän rajaa. Ne pienenevät ja sammuvat näkökentän laidalle. Kaisla tähyää kylään vievää tietä. *Kyllä elämä kantaa*, mummo oli sanonut ja taputtanut reittä. Kaisla luotti siihen, koska muutaakaan hänellä ei enää ollut.

Terapeutti oli kysynyt, oliko tädin kuolema ollut itsemurha. Ajatus oli saanut Kaislan purskahtamaan nauruun. Terapeutti oli ihmetellyt, mikä Kaislaa kysymyksessä oli naurattanut, ja Kaisla oli tyrskähtänyt itkuun pelkästään ajatuksen mielettömyydestä. Kaarin oli rakastanut elämää.

Puistonpenkki on kiinnitetty kettingillä maahan pultattuun renkaaseen. Kahle riittäisi vaikka laivan pitimiksi. Penkin selkänojan graffiti on pelkkä tuherrus. Maassa on sylkeä ja tupakanatsoja ajanmittoina. Kaisla kyykistyy penkin suojaan ja vapauttaa huokaisten rakkonsa. Hän vetää housut ylös kyyryssä ja vilkaisee ympärilleen ennen kuin nousee seisomaan. Kaislan eteen avautuva kylämaisema on kuin kesäteatterin kulissi tai kankaalle painettu printtikuvio täynnä heinäpeltoa ja punamullalla ehostettuja navettakollaaseja. Näkymä leviää samanlaisena joka suuntaan. Up-poaako hän maisemahaitarin osaksi vai jääkö näytteille kuin pöydälle nostettu vieras esine?

Kaarinilla oli ollut oma käsityksensä pitäjästä. Kyselijöille käännetään selkä, ja lomalaiset ajetaan läheisen kaupungin imuun. Kyläyhdistykselle ei ollut kelvannut EU-tukiraha, jolla olisi voitu elävöittää perinnemaisemaa. Enemmistön vastustukseen oli kuivunut myös rahakas tunnelimansikan kasvatushanke.

Kaislan katse kääntyy vielä graffitin koristamaan penkkiin. Hän tuntee tätinsä läsnäolon, kuin tämä olisi istunut siinä odotamassa häntä huolettomasti sitaistu huivi päässään ja jalassaan tutut lappuhaalarit, joiden toinen hakanen aina itsepintaisesti aukesi. Maalle muuton jälkeen Kaarin tapasi toistella ääneen: täällä ihmisen sielu lepää. Täällä täti nyt lepäsi. Tällä hetkellä läheisen kaupunginsairaalan kylmäosastolla, mutta hänet haudattaisiin kylän kirkkomaan multiin. Kaisla oli tivannut lääkäriltä hautajaispäivää ja saanut kuolemansyyn tutkimuksiin kuluvan neljän viikon aikaikkunan. Ajasta olisi jäljellä puolet. Hän kuvittelee Kaarinin punaiset hiukset mullan kudelangoiksi ja torjuu pitemmälle vievät ajatelmät.

Tätini on kuollut ja olen menossa hänen taloonsa, Kaisla palauttaa mieleensä ja jatkaa matkaansa kohti mökkiä ja sen pihamaata.

2.

– Kertoisitko jotakin itsestäsi? haastattelija kysyy, vilkaisee Kaislaa hyväksyvästi ja jatkaa sitten kahvin kaatamista puolen pannun vetoisiin mukeihin.

Kaisla haistaa vaatteisiinsa imeytyneen savun ja toivoo, ettei nainen luule sitä hänen ominaishajukseen. Hän kohentaa asentoaan varovasti, jotta ei rikkoisi virastotalon hiljaisuutta.

Kaisla oli kiirehtinyt Kaarinin talolle ehtiäkseen sovittuun haastatteluun. Hän oli pysähtynyt välillä nojaamaan puunrunkoon, ja oivaltanut laiminlyöneensä itseään liian pitkään. Hän oli tunnustellut kaulallaan tasaisena hakkaavaa sykettä ja todennut olevansa vahvasti elossa.

Heti taloon tultuaan Kaisla oli haistanut yrtit ja jysijän raadon. Kosteus oli sitoutunut seiniin ja kankaisiin. Hänen huomionsa oli kiinnittynyt pöydälle kaatuneeseen teekuppiin. Kupista valunut neste oli kuivunut liinalle vihreäksi sakaksi.

– Olisiko kauramaitoa? Kaisla kysyy haastattelijan nostettua pöytään maitotölkin ja keksipaketin.

Nainen pudistaa päätään. Kahvin pinnalla kelluu öljyinen lautta. Kaisla ajattelee mökin vetämättömän piipun reunoille pinttynyttä tervaa ja verisuonia ahtauttavaa rasvaa. Ties milloin piippua oli huollettu. Hän oli latonut teräsrenkaisen hellan pesään kuivia puita, sytyttänyt ja jäänyt odottamaan. Turha toivo, sillä hellan renkaiden välistä oli tuprunnut holtittomasti savun harmaata hattaraa. Minähän poltan koko mökin! Kaisla oli ehtinyt ajatella.

– Mikä saa sinut asettumaan syrjäkylälle? haastattelija levittää kätensä seuraavaan kysymykseen.

Kaisla äännähtää kärsimättömästi ja tarttuu haastattelijan tarjoamaan vesilasiin. Syitä Helsingistä lähtemiselle oli ollut kylliksi, mutta mitä nainen odotti kuulevansa?

Lääkäri oli kertonut hälytyskeskukseen tulleesta oudosta puhelinsoitosta ja ambulanssin tekemästä tarkistuskäynnistä. He olivat löytäneet tajuttoman Kaarinin, joka oli elvytyksestä huolimatta menehtynyt. Siihen, oliko tädillä ollut kuollessaan tuskia tai pelkoja, kukaan ei ollut osannut vastata.

Vai kertoisiko hän haastattelijalle juuri päättyneestä ihmisuhteestaan? Kaisla laskee sormilla päiviä. Oliko viesti ehtinyt perille? Vai lojuiko kirje rivitaloasunnon marmorisella keittiösaarekkeella? Liuska tekstiä. Totuus vaimon katseen alla. Rikki-revitty luottamus ja itkun tahrinat kasvot tervehtimässä kotiin palaavaa miestä. Pihalla lasten keinu ja hiekkalaatikon neliö. Kaisla ei vielääkään täysin ymmärtänyt, miten tapahtumat olivat edenneet nykyiseen pisteeseen.

– Tietotekniikkaa Suomen kaikkiin kolkkiin, Mika oli kerrannut sloganiaan ja suukottanut lähtiessään Kaislan otsaa. Hotellihuoneeseen olivat jääneet miehen tuoksu ja tahmaiset lakanat. Vielä samana iltana mies oli saapunut vaimonsa kanssa ravintolaan, jonka baarissa Kaisla oli sattumalta odottanut parhaan ystävänsä Alexin seurassa vapautuvaa pöytää.

Kaisla oli suunnannut ystävänsä huomion ruokalistaan ja katsellut epäuskoisena toisiinsa nojailevaa pariskuntaa. Mika liikutti kättään omistavasti naisen hartialla. Kaisla, joka tunsu hyvin noiden käsien kosketuksen, pohti, siinäkö olivat miehen kuvailemat harmaa kotiarki ja seksitön liitto? Mika ei koskaan jättäisi vaimoaan, Kaisla oli tajunnut. Silti hän napsutteli vielä pitkään suhteen katkaisijaa. Napsuttelua oli kestänyt löysästi solmitun vuoden.

– Kiitos, Kaisla oli sanonut Mikalle kerrottuaan ensin sen, mikä edelsi kaiken loppua.

Kaisla oli kätellyt miehen kuin lähtijä, ja mies puolestaan oli luonut liukkaasti rakastajan nahkansa. Postin kantamat liehittelylahjat ja sääli-itkupuhelut olivat tyrehtyneet Kaislan vaihdettua puhelinliittymää. Kaisla oli onnistunut pitämään ystävänsä tietämättömänä monimutkaisesta suhteestaan, ja Alexin ihmeteltyä hänen sosiaaliseen mediaansa ilmestyneitä salaperäisiä emoji-ryppäitä, Kaisla oli sulkenut tilit. Hän oli hengittänyt pitkästä aikaa syvään ja vapaasti.

Kaisla oli uskonut, että Mika olisi luovuttanut ja antanut perhe-elämänsä puhalttaa päättyneen suhteen haavoihin. Toisinaan Kaislalle oli kuitenkin tullut tunne, että mies oli hänen lähellään. Tutun partaveden ilmaan jättämä vana ja joskus äkinäinen etiäinen miehestä olivat saaneet Kaislan vilkuilemaan taakseen ja kiirehtimään askeleitaan, kunnes lääkäri oli soittanut ja vienyt Kaarinin kuolemalla hänen huomionsa.

Sitten Mika oli taas ilmestynyt hänen lähelleen. Marketin ostoskoriin, kun hän oli jättänyt sen silmistään hetkeksi, oli jätetty sydämen rengastama viesti.

Rakas. Hyvitän kaiken.

Mies oli seissyt pesuaineosaston mainostaulun takana. Kaislan ääni oli muuttunut raivosta kimakaksi. Hän oli heiluttanut viestiä kuin voittoarpaa ja huutanut pakoon lähteneen miehen selälle, että hän tuhoaisi miehen avioliiton, jos tämä ei jättäisi häntä rauhaan. Mies oli kulkenut itsepalvelukassan ohi ihmisten kääntyessä arvailemaan tapahtumien kulkua.

Kaisla nostaa katseensa haastattelijaan, joka tuijottaa häntä odottavasti. Haastattelijä nousee ja kävelee jääkaapin luo. Naisen turpeat jalat puristuvat taikinamaisesti ulos tummista avokkaista. Sääriissä on laastarilla peiteltyjä ihorikkoja. Diabeteksen nakertamia ja huonosti paranavia, on Kaislan ensimmäinen ajatus. Nimetön on tyhjä. Kissa tai koiranpentu on voinut käyttää pohjetta raapimispuuna, hän korjaa ensiarviotaan. Kaisla suoristautuu tuolilla ja valaa ole-mukseensa kiinnostusta. Työhaastattelun pitäisi olla läpihuutojuttu.

– Tätini kuoli hiljattain. Häneltä jäi mökki, ja sitten vain päättin tarttua tilaisuuteen, Kaisla sanoo yhtä kevyesti kuin puhaltaisi voikukan hahtuvia pöytään palanneen naisen kasvoille.

– Hmm, nainen hymisee ja nyökyttää. – Otan osaa, hän jatkaa myötätuntoäänellä. – No, kysyn sitten sellaista, että tarjoaako tämä työpaikka riittävästi haastetta erikoissairaanhoidon jälkeen. Siellähän sinä olet työskennellyt koko urasi.

Nainen nostelee edessään olevia papereita kuin etsii vastauksia niistä.

– Aika aikaansa kutakin, sanoi pässi ja niin pois päin.

– Anteeksi? nainen pyöräyttää pienet silmänsä Kaislaa kohti.

– Tarkoitan vain, että kyllä vanhustenhoito haasteita tarjoaa ja mielelläni palaan taas perusasioiden äärelle.

Haastattelija vilkaisee kelloaan. Kapeat huulet elehtivät ajatusten tahtiin, ja sitten nainen alkaa puhua jotenkin pahoittelevaan sävyyn. Hän kertoo soittaneensa Kaislan ilmoittamalle suosittelijalle. Kaisla jännittyy. Mitä entinen osastonhoitaja on hänestä kertonut?

– Sait plussaa ammatillisesta osaamisesta. Sen sijaan miinusta tuli ihmissuhde- ja ryhmätyöskentelytaidoista.

Rekrytoija peräännytyy ja painottaa kotihoitotyön olevan kuitenkin hyvin itsenäistä ja että hän uskoo sen sopivan erinomaisesti Kaislan itseohjautuvalle luonteelle. Häntä oli jäänyt silti kiinnostamaan Kaislan työhistorian aukkovuodet, joille osastonhoitaja ei ollut antanut selitystä.

Kaisla puree hampaitaan yhteen. CV:n aukot ovat paperinohuita, eikä Kaisla halua turvottaa niitä sanoilla. Haastattelijan kasvot tuntuvat jakautuvan kahtia. Kaisla käyttää katsetta kahdessa silmäparissa tietämättä kumpaan tarkentaa. Hän ajattelee laukun sivutaskuun piilottamaansa bentsodiatsepiini-lääkepakkausta kuin tupakoija tarkoin varjelemaansa hätäsavuketta. Nuhruisen paketin parasta ennen -päiväys on vuosien takainen.

Pillerin nielemisen sijaan Kaisla siirtää kätensä pöydän alle ja lähtee naputtamaan kämmensyrjän akupisteitä.

Kertoisiko hän haastattelijalle, kuinka helposti uni ja todellisuus sekoittuvat ja pakottavat hänet polvilleen? Vapaapudotuksesta, kun hänen mielensä oli romahtanut CV:n aukkojen kokoisiksi vuosiksi, kunnes hatara pohja oli löytynyt. Muisto puristaa Kaislan silmissä. Ota tai jätä, hän ajattelee ja sanoo:

– Mitä silloin tapahtuikin, ne asiat eivät liity millään lailla tähän työtehtävään eikä kykyyni tehdä töitä.

Kaislan sormet siirtyvät naputtamaan toisen kämmenen karatepistettä.

– Jassoo, no ei toki. Kyllä tämä riittää, nainen puhalttaa ulos.

Hän luettelee yksityiskohdat vauhdilla:

– Rohkean tulijan syrjäseutubonus, liikunta- ja kulttuuri-setelit ja viikon palkallinen kesäloma.

Lopuksi käsi liu’uttaa Kaislan eteen työsopimuksen ja kynän. Lakatut kynnet pitelevät kiinni paperinreunasta kuin peläten Kaislan mielen muuttuvan.

– Toivon, että viihdyt, haastatteliija sanoo ja kohottaa vesilasiaan.

– Toivottavasti, Kaisla vastaa ja todella tarkoittaa sitä.

VOIKO MAALAI SKYLÄÄN HAUDATA MENNEET?

KUN TÄDIN TALO JÄÄ TYHJÄKSI, Kaisla päättää hetken mielijohteesta muuttaa maalle. Uusi elämä pienessä kylässä tarjoaa mahdollisuuden paeta ikäviä muistoja ja hankalaksi käynyttä parisuhdetta.

Maalaiselämä on kuitenkin erilaista kuin tädin vielä eläessä. Yksinäistä muttei rauhallista. Kaislaa kalvaa tunne, että joku seuraa häntä niin kotipihassa, kylänraitilla kuin uudessa työssä kotihoidossa. Talossa taas kaikki muistuttaa tädistä, jonka kuolin-syy ei tunnu selviävän.

Eija Laineen psykologinen esikoisdekkari on jännitteinen ja väri-kylläinen kudelma, jossa salaisuuksia paljastuu kerros kerrok-selta. Lopulta tuntuu kuin kokonainen kylä olisi niistä vastuussa. Voisiko se olla tädin kuolemankin takana?

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-50664-6